22 Οκτωβρίου 2013

Ο Χριστός εγκαινίασε μια νέα ζωή και όχι μια νέα θρησκεία.

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Ορθόδοξη πίστη

Είδαμε πως η Βίβλος αρχίζει και αυτή με τον άνθρωπο ως ένα ον που πεινάει, με τον άνθρωπο που είναι αυτό που τρώει. Η προοπτική ωστόσο είναι ολότελα διαφορετική, γιατί πουθενά στη Βίβλο δεν βρίσκουμε τις διχοτομήσεις που αποτελούνε για μας το αυτονόητο πλαίσιο κάθε πλησιάσματος προς τη θρησκεία. Στη Βίβλο την τροφή που ο άνθρωπος τρώει, τον κόσμο που πρέπει να τον μοιράζεται για να ζήσει, του τον παρέχει ο Θεός και του παρέχεται ως κοινωνία με τον Θεό. Ο κόσμος ως τροφή του ανθρώπου δεν είναι κάτι “υλικό” και περιορισμένο στις υλικές λειτουργίες, επομένως διαφορετικό και αντίθετο από τις ιδιάζουσες “πνευματικές” λειτουργίες, με τις οποίες ο άνθρωπος συγγενεύει με το Θεό. Όλα όσα υπάρχουνε είναι δώρο του Θεού στον άνθρωπο, για να κάνουνε τη ζωή του ανθρώπου κοινωνία με το Θεό. Η θεϊκή αγάπη δημιουργεί την τροφή και τη ζωή για τον άνθρωπο. Ο Θεός ευλογάει όλα όσα δημιουργεί, και στη βιβλική γλώσσα τούτο σημαίνει πως όλη τη δημιουργία την κάνει το σημείο και το μέσο της παρουσίας και της σοφίας Του, της αγάπης και της αποκάλυψής Του. “Γεύσασθε καὶ ἴδετε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος”.

Ο άνθρωπος είναι ένα ον που πεινάει. Πεινάει όμως για το Θεό. Πίσω από όλες τις

πείνες της ζωής μας βρίσκεται ο Θεός. Κάθε πόθος είναι τελικά πόθος για Εκείνον. Βέβαια δεν είναι μονάχα ο άνθρωπος ένα ον που πεινάει. Όλα όσα υπάρχουνε ζούνε "τρώγοντας". Η δημιουργία ολόκληρη εξαρτάται από την τροφή. Η μοναδική όμως θέση του ανθρώπου μέσα στο σύμπαν βρίσκεται στο ότι μονάχα αυτός ευλογάει το Θεό για την τροφή και για τη ζωή που λαβαίνει από Εκείνον…

Ο κόσμος δημιουργήθηκε ως "ύλη", ως υλικό μιας ευχαριστίας που τα περιέχει όλα, και ο άνθρωπος δημιουργήθηκε ως ο ιερέας του κοσμικού αυτού μυστηρίου (sacrament). Οι άνθρωποι τα καταλαβαίνουνε όλα αυτά, αν όχι με τη λογική, τουλάχιστο με το ένστιχτό τους. Αιώνες κοσμικότητας (secularism) δεν μπορέσανε να μετασχηματίσουνε το φαγητό σε κάτι αυστηρά χρησιμοθηρικό. Το φαγητό εξακολουθούμε να το αντιμετωπίζουμε με σεβασμό. Ένα γεύμα εξακολουθεί να είναι μια τελετή – το στερνό "φυσικό μυστήριο" της οικογένειας και της φιλίας, της ζωής που είναι κάτι παραπάνω από "φαγητό" και "πιοτό". Το φαγητό εξακολουθεί να είναι κάτι παραπάνω από μια διατήρηση των σωματικών λειτουργιών μας. Μπορεί ο κόσμος να μην καταλαβαίνει τι είναι αυτό το "κάτι παραπάνω", έχει όμως ωστόσο την επιθυμία να το τελεί. Ο κόσμος εξακολουθεί να πεινάει και να διψάει για μυστηριακή ζωή…

Δεν είναι, λοιπόν, συμπτωματικό πως η βιβλική ιστορία της Πτώσης έχει και αυτή επίκεντρο την τροφή. Ο άνθρωπος έφαγε από τον απαγορευμένο καρπό. Ο καρπός του ενός αυτού δέντρου, οποιαδήποτε άλλη σημασία και αν έχει, δεν έμοιαζε με κανέναν από τους καρπούς του Παράδεισου: δεν είχε προσφερθεί ως δώρο στον άνθρωπο. Δεν τον είχε δώσει, δεν τον είχε ευλογήσει ο Θεός: μια τροφή που η βρώση της έμεινε καταδικασμένη να είναι κοινωνία μόνο με τον εαυτό της και όχι με το Θεό. Είναι η εικόνα της αγάπης του κόσμου μόνο για τον κόσμο και η βρώση από τον καρπό αυτό είναι η εικόνα της ζωής όταν τη νοήσουμε ως αυτοσκοπό.

Όταν βλέπουμε τον κόσμο ως αυτοσκοπό, το κάθε πράγμα γίνεται αυτοαξία, χάνει επομένως κάθε αξία. Ο λόγος είναι πως μονάχα στο Θεό βρίσκεται το νόημα (αξία) του κάθε πράγματος και ο κόσμος γεμίζει νόημα μονάχα όταν γίνεται το "μυστήριο" (sacrament) της παρουσίας του Θεού. Τα πράγματα, θεωρημένα απλά και μόνο ως πράγματα καθαυτά, αυτοκαταστρέφουνται, επειδή μονάχα μέσα στο Θεό αποχτάνε την οποιαδήποτε ζωή τους. Ο φυσικός κόσμος, αποκομμένος από την πηγή της ζωής, είναι ένας κόσμος που πεθαίνει. Όποιος νομίζει πως η τροφή καθαυτή αποτελεί την πηγή της ζωής, τρώγοντας κοινωνάει με τον κόσμο αυτόν που πεθαίνει, κοινωνάει με τον θάνατο. Η ίδια η τροφή είναι νεκρή, είναι ζωή απονεκρωμένη που πρέπει να διατηρηθεί σε ψυγεία σαν πτώμα…

Η ίδια η Εκκλησία ήτανε η νέα και ουράνια Ιερουσαλήμ. Η Εκκλησία στην Ιερουσαλήμ ήτανε αντίθετα δίχως σημασία. Το γεγονός πως ο Χριστός έρχεται και είναι παρών είχε πολύ μεγαλύτερη σημασία από τα μέρη όπου Εκείνος βρέθηκε. Η ιστορική πραγματικότητα του Χριστού φυσικά στάθηκε το αδιαφιλονίκητο έδαφος της πίστης των πρώτων Χριστιανών. Δεν θυμόντουσαν όμως τόσο Εκείνον, όσο προπάντων ξέρανε πως Εκείνος βρισκότανε μαζί τους. Και σε Εκείνον βρισκότανε

το τέλος της “θρησκείας”, επειδή Εκείνος ο ίδιος ήτανε η Απόκριση σε όλες τις θρησκείες, σε όλη την ανθρώπινη πείνα για Θεό, επειδή σε Εκείνον η ζωή που είχε χαθεί για τον άνθρωπο – και που η θρησκεία μπορούσε μονάχα να τη συμβολίσει, να τη σημάνει, να την αναζητήσει – η ζωή αυτή είχε σε Εκείνον αποκατασταθεί για τον άνθρωπο…

Η θρησκεία χρειάζεται εκεί όπου υπάρχει ένα τείχος διαχωριστικό ανάμεσα στο Θεό και στον άνθρωπο. Μα ο Χριστός που είναι και Θεός και άνθρωπος γκρέμισε το τείχος ανάμεσα στον άνθρωπο και στο Θεό. Ο Χριστός εγκαινίασε μια νέα ζωή και όχι μια νέα θρησκεία.

π.Αλέξανδρος Σμέμαν

Πηγή: imverias.blogspot.gr